
Plánované škrty na univerzitách

Plánované škrty na univerzitách

ČRo 1 - Radiožurnál | 12.9.2010 | 20:05 | pořad: Radioforum

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A znovu tady máme kritiku připravovaného státního rozpočtu na příští rok. Tentokrát si stěžují zástupci univerzit. Podle některých odhadů by mohly přijít až o desetinu ze svého rozpočtu. Rektori tvrdí, že takové zásahy by vysoké školy nezvládly. V úvahu by podle nich přicházelo krácení semestru, uhlé prázdniny během topné sezony nebo přijímání menšího počtu studentů. Ministr školství Josef Dobeš z Věcí veřejných připouští, že své plány ještě přehodnotí. Jak se líbí mým hostům, co si myslíte o protestech univerzit vy, Michale Pavlato?

Michal PAVLATA, herec

Peníze ve školství chybí. Postavení učitelů na všech stupních je mizerný. Otázka je, jestli všichni učitelé mají kvality, které by mít měli. Já teď budu mluvit trochu proti své generaci, která vchází do penze. My jsme studovali celkem v regulérním období 60. let minulého století. A když se někdo někam nedostal, tak šel na pedák. Promiňte, čili ta, to školství bylo feminizovaný a teď už to, dejme tomu, tak není. Když jsem já začal učit, tak mně děti na lidové škole umění říkali soudružko, protože byly prostě zvyklí mluvit pouze s dámama. Ale vy mluvíte o univerzitním školství. Já si myslím, že na tenhle malej stát je tady příliš mnoho univerzit. To je, to je strašlivá zátěž. Já sám mám, teď se pokouším vyučovat na divadelní fakultě, což sice univerzita není, ale vysoká škola to je taky. Ten rozpočet je sníženej, budeme s tím nějakým způsobem zápasit, bude to velkej problém a bude to, a přitom jako samozřejmě divadelní fakulta není zas fakulta, která by vyráběla lidi, který budou něco vyrábět, ale málo platný, ta kultura je přece taky trochu důležitá. Já s tím mám velkej problém, se školstvím, protože se mně samozřejmě víc dotýká. I když v souvislosti sv věkem by se mělo dotýkat i to zdravotnictví.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Petře Holube, myslíte si, že je správné uvažovat o tom, že by vláda škrtnla z rozpočtu univerzit 3 miliardy 300 tisíc, to byl ten původní návrh, i když ministr školství, že by to bylo možné ještě přehodnotit. Je to podle vás správná cesta, kde ušetřit a jak ušetřit?

Petr HOLUB, novinář, server Aktuálně.cz

Tak o tom bych opravdu do značné míry pochyboval. A ne že bych měl vysoké školy nějak velmi rád nebo že bych oceňoval, že jsou tak skvělé. Ale ony na tom nebyly úplně dobře ani v minulých letech, že už ty dva minulý rozpočty jim ty jejich příjmy zmrazily a zatímco jinde, například u policie, u státních úředníků se ty příjmy zvyšovaly. Takže to je argument pro to, aby se při těch současných škrtech naopak univerzity vynechaly. Navíc vynechaly se platy učitelů na středních a základních školách a na ty vysoké by to mělo dopadnout. To prostě nemá žádnou logiku, takže ty požadavky univerzit jsou podle mého soudu dosti rozumné. Ono je třeba se na to podívat i z druhé strany. Pokud chce Česká republika něco v Evropě dosáhnout, tak to nepůjde bez kvalitních univerzit. A my ve chvíli, kdy se snad už, doufám, zamýšlíme nad tím, kam půjde dál Česká republika, kde najde tu svou prosperitu, tak pokud to zahajujeme opravdu značným příškrčením univerzit, tak to je nesmyslné. Určitě jsou mnohé univerzity málo efektivní. Jiné zase jsou víc efektivní, ale proč tedy se škrtná všem, to už pak opravdu zůstává rozum stát.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Pavlato, myslíte si, že by mohla být jistou cestou, jak pomoci univerzitám, že by to mohlo opatřením vstupu soukromého kapitálu jako jistých donátorů vysokých škol? O tom také mluvil ministr školství.

Michal PAVLATA, herec

To mě nikdy nenapadlo, ale myslím si, že to by cesta třeba pro naši fakultu určitě byla, kde jenom sehnat toho donátora. Jedině že bych zavolal Michala Horáčka, ten z té kultury a ten by nám něco mohl dát. Ale já si myslím, že my nejsme tak daleko, ale tady byli donátoři. To se bude muset řešit nějak jinak. Samozřejmě musíme se uskrovnit. Já vím, na divadelní fakultě leccos lze udělat, já třeba nesnáším slovo projekt, vy asi budete vědět, o čem mluvím, ale pod slovo projekt se dá schovat absolutně všecko. Dá se ušetřit i z toho mála, co máme nebo víc s tím málem, co máme. Samozřejmě je asi fakulty jiný důležitější, jako je medicína nebo prostě věci, který jsou životně důležité. I když znova opakuju, ta kultura taky. Tak tam asi to je složitější.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Holube, jak vy byste se díval na to plánované, na ten plánovaný vstup soukromého kapitálu? To, že by firmy měly například prostřednictvím aplikovaného výzkumu nebo jistých daňových úlev podporovat vysoké školy a univerzity?

Petr HOLUB, novinář, server Aktuálně.cz

Tak to je taková krásná vize, protože pokud by tohle fungovalo, že by vysoké školy měly, nejen učily ty studenty, ale zároveň by měly skvělý výzkum a zároveň ho dokázaly aplikovat se soukromými firmami. Ale to je vize, která se uskuteční nejdříve za 10 let, protože teď pokud jde o výzkum, tak všechny univerzity mají zhruba tolik výzkumu, co Akademie věd. A spolupráce s tím podnikatelským sektorem je minimální. To jsou opravdu dětské krůčky, co se děje na univerzitách. Takže s tím se musí opravdu začít. Najít se nějaká cesta, třeba v rámci reformy, která se připraví. Ale to je, to jsou řeči, které mívá spíše na konec volebního období. Teď tady běžela jedna reforma Topolánkovy vlády, která měla přesně tohle za cíl a dneska už se o ní nemluví. Tak je třeba znova si sednout a znovu začít. Další peníze mohou vysoké školy dostat ze školného. Já jsem jeho příznivcem, ale je to velice obtížná operace. Byť tady je schůdný model, tak jenom ho zavést, to se opět stihne nejdříve za 2 roky. Ale pokud se teď dostanou univerzity do sporu se státem, tak tím je ta reforma vyloučena, protože nemohou ty, nemohou ty univerzity k reformám donutit. Ony tu reformu musí chtít.